

Калкала (الْقَلْقَلَة)

В арабския език има пет букви, при изговарянето на които се заключва въздух.

Например ако кажете **أَب** (аб) и спрете на б без да изговаряте никаква гласна, ще усетите, че въздухът, които е в устата ви се „заключва” – остава си там, докато не приключите с изговарянето на б. Когато в арабския и по-специално в Корана има съгласна буква, след която няма къса гласна, тя обикновено се означава със **сукун** (◌ْ) – малко кръгче над буквата. В Корана обикновено кръгчето е отворено от лявата страна. Трябва да уточним, че не е задължително над дадена дума да е изписан **сукун**. Просто ако над дадена буква няма къса гласна, тя директно получава **сукун**. **Сукун** получават и буквите, които завършват на съгласна с къса гласна и когато спираме на тях.

Например ако прочетем следната дума самостоятелно **الصَّمَدُ**, то *дамата* (късото у над последната буква - ◌ْ) автоматично отпада и се превръща в **сукун**. Но ако продължим директно да четем със същия дъх, то тогава *дамата* се изговаря нормално и няма **сукун**: **الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ**

1. Ако прочетем горното, спирайки между двете думи, бихме го прочели така: *Ас-самад. Лам.*
2. Но ако го прочетем на един дъх, се получава: *Ас-Самадулам.*

След като вече сме уточнили какво е **сукун** и кога го има, можем да пристъпим към **Калкала**. Както вече споменахме, в арабския има пет букви, при изговарянето, на които се заключва въздух: **د, ق, ط, ب, ج**. Учените са

измислили думата *Кутубуджад* (**قُطُبُجَدٍ**), в която влизат всичките букви на **Калкала**.

Когато те са комбинирани със **сукун** (◌ْ) или след тях се спира, те се изговарят с кълтеж. Този кълтеж наподобява мекото изговаряне на съгласните в българския. Например *ябь, катрань*. Звъкът **ь** е нещо средно **а** и **е**, но при изговарянето му не бива да се движат устните и езика. **Калкала** се дели на два вида:

1. **Малка Калкала** (Калкала Сугра **لصُّغْرَا الْقَلْقَلَة**) – когато е в средата на думата или когато е в края на думата, но след нея не се спира.
2. **Голяма Калкала** (Калкала Кубра **لكُّبْرَا الْقَلْقَلَة**) – когато е в края на думата и се спира след нея.

Разликата между двете е, че втората е по-силно изразена. В някои мусхафи (копия на Свещения Коран), Калкалята се означава със **СВЕТЛОСИН ЦВЯТ** за по-лесно четене. Такъв е примерът с Мусхаф ал-Таджуид.

Примери за малка Калкала в Корана:

1. 33:72 - **إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ**
2. 106:4 - **الَّذِي أَطَعَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ** - 106:4
3. 108:3 - **إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ** - 108:3
4. 105:2 - **الْمُرِيدُ عَلَّ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ** - 105:2
5. 104:5 - **وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ** - 104:5

Примери за голяма Калкала в Корана:

1. 113:1 - **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** - 113:1
2. 85:20 - **وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُجِيبٌ** - 85:20
3. 111:1 - **تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ** - 111:1
4. 85:1 - **وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ** - 85:1
5. 112:1 - **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** - 112:1